

de Vogelvrienden Krimpen

Onze Vogels

Maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers | 71^e jaargang

Nummer 11 | november 2010

Onder andere in dit nummer:

Nieuwe mutanten van de Mexicaanse roodmus — 366

Afrikaanse prachtvinken (SCAP) — 372

Vragen staat vrij — 380

13

KIEMZAAD VOOR ZEBRAVINKEN

Als je naar de dierenspecialzaak gaat en je vraagt om kiemzaad dan wordt al snel een zakje kiemzaad aangeboden. Het aangeboden kiemzaad is in bijna alle gevallen bedoeld voor kanaries, Europese vogels etc. Dit kiemzaad bevat grotendeels raapzaad, negerzaad en wat katjang. De meeste bestanddelen worden niet door zebraavinken genuttigd en blijven ongebruikt in de voerbakjes achter.

Allereerst:

Om zebraavinken in broedconditie te krijgen is een hoge luchtvochtigheid van minimaal 70% vereist. Daarnaast wordt het voederschema aangepast door het verstrekken van eivoer om de broeddrift op te wekken. Omdat zebraavinken reageren op de luchtvochtigheid waardoor het voedselaanbod toeneemt in de vorm van ontkiemende zaden, welke als basis dienen voor de opfok van de jonge vogels, kan ook het verstrekken van gekiemde zaden de zebraavinken in broedconditie brengen. Ook worden gekiemde zaden tijdens het grootbrengen van de jongen graag door de ouders aan de jonge zebraavinken gevoerd. Bij het zelfstandig gaan eten van jonge zebraavinken eten ze graag het zachte gekiemde zaad. Op latere leeftijd zijn gekiemde zaden een welkome afwisseling van het menu.

Oppassen bij de bereiding van gekiemde zaden:

De bereiding van gekiemde zaden is een secure en nauwkeurige bezigheid waarbij reinheid en oplettendheid van de liefhebber van belang is. Het kost wat tijd en moeite en een zeker inzicht waarmee je bezig bent. Je moet er de tijd voor nemen en als je dit niet kunt opbrengen moet je er zeker niet aan beginnen. Bij de bereiding van gekiemde zaden kan bij ondeskundig handelen schimmels ontstaan.

Verstrekking van gekiemde zaden:

Gekiemd zaad moet als aanvulling gezien worden op de structurele voeding van de normale zaden. Dit betekent dat dit niet ongelimiteerd verstrekt kan worden, maar in gedoseerde hoeveelheden. De beste manier is om het gekiemde zaad door het eivoer te mengen. Op de dosering kom ik later in dit artikel terug.

Samenstelling van het kiemzaad:

Zebraavinken eten gierst, millet en graszaden. Millet vormt het

hoofdbestanddeel van de voeding. Een kant-en-klaar kiemzaad voor zebraavinken is niet in dierenspecialzaken verkrijgbaar. Dit betekent dat we het kiemzaad zelf moeten samenstellen. Helaas kunnen niet alle dierenspecialzaken losse zaden leveren en zullen we als liefhebber moeten zoeken naar een dierenspecialzaak welke zaden wel afzonderlijk kan leveren. De gekozen zaden moeten ongeveer gelijktijdig ontkiemen. Dit is de door mij gekozen samenstelling;

- 1 kilogram wit millet
- 1 kilogram rood millet
- 1 kilogram la Plata millet
- 1 kilogram Japans millet

Eerlijkheidshalve moet ik wel een woordje van dank richten aan een Friese zebraavinkentiefhebber. Hans de Vries bracht mij op het idee om deze samenstelling uit te proberen. En... ik moet zeggen naar mijn volle tevredenheid.

Het laten ontkiemen van de zaden:

Ik gebruik hiervoor drie roestvrijstalen schaaltes (20 cm). Natuurlijk kan dit ook in plastic schaaltes maar de roestvrijstalen schaaltes zijn beter schoon te houden. Voor circa 100 zebraavinken wordt 100 gram gemengd kiemzaad in het eerste schaalte gedaan en overgoten met water, zodat alles onder water staat. Na circa 12 uur wordt de inhoud van dit schaalte middels een zeef uitgespoeld en wederom onder water gezet. Dan na 12 uur (inmiddels 24 uur onder water) wordt de inhoud van het eerste schaalte in een zeef afgespoeld en na uitlekken in het tweede schaalte gedaan. Om iedere dag te kunnen beschikken over nieuw kiemzaad wordt het eerste schaalte weer gevuld en onder water gezet. Vervolgens wordt er om de 12 uur gespoeld.

Er volgt een proces waarbij blijkt dat als het eerste schaalte weer opnieuw gebruikt kan worden, het derde schaalte klaar is om aan de zebraavinken te verstrekken. Het regelmatig spoelen is noodzakelijk om schimmelvorming te voorkomen. Houd hierbij in de gaten dat de zaden fris blijven ruiken. Bij twijfel niet aan de zebraavinken verstrekken.

Mengen door het eivoer:

Welk eivoer u ook gebruikt, het gekiemde zaad kan altijd hier doorheen gemengd worden. De rulheid van het eivoer wordt hierdoor bevorderd en zal daardoor beter opgenomen worden. Eivoer mag zeker niet te droog zijn en door toevoeging van vers gekiemd zaad zal dit makkelijker aan de jonge zebraavinken gevoerd worden. Ook volwassen vogels en opgroeiende jonge

zebraavinken eten liever rul eivoer dan droog eivoer.

Tot slot: Als versnapering verstrekken: Wat ik vaak doe is gekiemd zaad zonder eivoer vertrekken in de vluchten met jonge zebraavinken. Vaak doe ik hier nog wat stukjes oud brood door heen. Dit verstrek ik in schalen waar ze als zotten doorheen spitten.

Door: Jos van Valkenburg
foto: Theo van Kollenburg

GEELBUIKCINI'S

Als 'dubbele Mozambiquesijs' werden ze ook wel te koop aangeboden in de tijd dat de vogels nog in Nederland mochten worden geïmporteerd. Mannen van geelbuikcini's hebben wat kleur en tekening betreft wel wat weg van mannetjes van de Mozambiquesijs (*Serinus mozambicus*). Ze zijn alleen flink groter. De geelbuikcini zou ook verward kunnen worden met *Serinus sulphuratus*: de zwavelgele dikbekcini, die ook wel dikbek Mozambiquesijs genoemd werd. Om de verwarring nog groter te maken, er zijn geelbuikcini's en witbuikcini's. Geelbuikcini's (*Serinus flaviventris*) zijn bij mijn weten nooit erg talrijk in volières aanwezig geweest. Als men het weet – kweektijd aanpassen – zijn geelbuikcini's relatief gemakkelijk te kweken en sterke vogels. Mijn eerste jaar met drie koppels van deze soort vond ik in ieder geval succesvol; 14 jongen.

"Yellow canary" is de Engelse naam voor deze vogel die in delen van het zuiden van Afrika in de vrije natuur voorkomt. Met de Duitse naam 'Gelbbauchgirlitz' kunnen we goed leven. Vreemder is de Franse naam 'Serin de Sainte Hélène', maar 'Serin à ventre jaune' en het Italiaanse 'Canarino ventre giallo' zijn weer passend in ons denkkader.

Serinus flaviventris is 'de cini met de gele buik'. De man is vanaf onder de snavel tot de onderstaartdekveren geel van kleur. De pop is grijsachtig tot grijsachtig bruin vanaf snavelonderkant tot onderstaart. De zwavelgele dikbekcini ziet er anders uit. Hij heeft een veel forsere snavel en is meer groen dan geel op borst en buik.

Wetenschap verwarrend

Enkele jaren geleden werd een website voor Serinuskwekers gestart. De site van de European Society of Serinus Breeders (ESSB) is bedoeld voor iedereen die Serinussoorten kweekt. Het streven is om de Serinuskwekers met elkaar in contact te brengen. Op www.serinus-society.eu wordt een overzicht gepubliceerd van de Serinussoorten. Het leeuwendeel van deze vogelfamilie leeft in Afrika, we kennen een paar Europese soorten en dan hebben we nog een enkele Aziatische soort. De overzichtslijst op die website veroorzaakte internationaal een licht wervelwindje. Er blijken kampen te zijn van wetenschappers die een andere classificatie volgen. Zo hanteren o.a. Duitssprekenden

deels andere wetenschappelijke namen voor edelzangers, Mozambiquesijsen, alariovinken, Afrikaanse citroencini's, geelbuik- en witbuikcini's, enzovoort. De ESSB raadpleegde, met welwillende hulp van derden, verschillende (oudere) handboeken. Het meeste houvast werd gevonden bij 'The Clements checklist of birds of the world'. Waarom? Omdat via internet met regelmaat een bijgewerkte overzichtslijst beschikbaar is van soorten en ondersoorten. De wetenschap van classificatie van vogels staat niet stil. In handboeken van 10, 20 jaar of nog ouder kunt u de vogelgroep *Serinus* onder andere

Op punt van uitvliegen. Voorzichtig bij nestcontrole met zulke grote jongen.

De eerste vliegdag. Waarschijnlijk een pop, gezien de grijsbruine kleur en de lichtgekleurde streep boven snavel en ogen.

43

Longe geelbuikcini's (Serinus flaviventris) van 1 en 2 dagen oud.

Geringd op de vijfde dag. Goed gevoerd.

wetenschappelijke namen vinden dan op hierboven genoemde 'Checklist'.
www.birds.cornell.edu/clementschecklist

Andere kweektijd

Zuid-Afrika ligt zuidelijk van de evenaar. Dit betekent dat het daar zomer is in december en winter in juni. Mijn geelbuikcini's hadden het voorjaar en de zomer 'in de kop' vanaf oktober tot en met maart. In buitenvollères laat ik ze in de Nederlandse zomer uitrusten om ze in het najaar in

ruime kweekkooien te zetten. Die kooien staan in een binnenruimte met zo'n 14 uren daglicht. Bij gebrek aan andere mogelijkheden houd ik die ruimte 's winters met elektrische verwarming vorstvrij. Bij mij geldt dat de geelbuikcini's kweken in onze wintermaanden. De grijze edelzanger (Serinus leucopygius) kweek ik ook weer. De allereerste jongen had ik ooit in november en december. Nu heb ik daarvan koppels die het net zo goed in januari/februari als in juni, juli of augustus en september

kunnen doen. Mijn ouderkoppels en de jongen van de geelbuikcini ruiden vanaf april tot en met juli. Opmerkelijk; ik vind dan alleen donsveren, geen slag- en staartpennen. Bij mijn edelzangers vind ik verspreid over het hele jaar in bepaalde periodes enkele donsveertjes en pennen. Ik vermoed dat cinisoorten een heel andere ruiperiode en daardoor ook een ander kweekritme hebben. Door het fenomeen van verschuiving van kweek- en ruitijd vind ik de combinatie van Europese zaaedende vogels en Serinussoorten prettig. Ik heb dan een langere periode dat vogels nesten bouwen, eieren leggen en jongen hebben. Daar gaat het mij om.

Kweek

Ik voer mijn geelbuikcini's met een mix van mengsels voor putters/sijzen en tropisch zaad met extra toevoeging van kroppaar en Nutribird. Ze krijgen dagelijks eivoer en af en toe een meelworm. Aan het opfokvoer wordt in de kweektijd mondjesmaat diepvries pinky's toegevoegd. Enkele malen per week een klein stukje appel en een stukje sla. Als er jongen zijn van een dag of vier krijgt de pop wat meer diepvries pinky's. Ik geef via het zaad, het eivoer of via het drinkwater geen toevoegingen van eender welk flesje of poedertje waarvan het etiket belooft dat men er de mooiste, de meeste en de gezondste jongen mee kweekt. Tijdens lezingen bij vogelverenigingen probeer ik duidelijk te maken waarom ik dat niet doe. Fabrikanten nemen vaak niet eens de moeite de samenstelling van hun wondermiddel op het etiket te vermelden. Daarom heb ik er weinig vertrouwen in. Vanaf januari tot april kweekte ik een aantal geelbuikcini's in kweekkooien. Ik vind de mannen mooie geel gekleurde en scherp getekende vogels. Ze zijn tamelijk rustig. Kweekrijpe mannen laten zich mooi horen.

Een Nestbroer? Oogstreep, keelstreek, buik en flanken zijn bij het uitvliegen al wat geler dan bij de andere jongen in het nest.

Door: Huub Vervest, Etten-Leur

NIEUWE MUTANTEN VAN DE MEXICAANSE

Na mijn laatste bijdrage in "Onze Vogels" van april 2008 over "De opaalmutatie van de Mexicaanse roodmus" heb ik wel wat nieuws te melden op dit front. In de twee jaren die inmiddels verstreken zijn heb ik bij mij -ik heb me gespecialiseerd op mutaties van de Mexicaanse roodmus- verschillende nieuwe mutaties langs zien komen. Mijn benamingen zijn gebaseerd op de kanariekleuren en deze zullen, als later duidelijk wordt hoe ze precies vererven, anders gaan worden. Dit is vroeger ook met de wildzangmutaties het geval geweest. Of een DNA onderzoek zou misschien uitsluitsel kunnen geven.

Kobaltzwarte pop.

Agaatpastelman.

Isabelpastelman.

Kobaltzwart

De mutatie die als eerste aan bod komt is de kobaltzwarte. Deze zat bij een mij bekende handelaar die mij belde of ik interesse had. De vogel heb ik snel gekocht samen met de ander Mexicanen die erbij zaten, in de hoop ook de familieleden te hebben. Ze hadden geen ringen om en de afstamming was zo niet te achterhalen. Ik had er hoge verwachtingen van, want

via contacten was mij bekend dat er bij liefhebbers in met name Spanje ook zwarte vogels opgedoken waren. Deze mutatie daar was nog niet vastgelegd in aantallen vogels en ook de vererving was onduidelijk. Ik probeerde in 2009 met mijn zwarte vogel te kweken, wat niet lukte. Ik begon te twijfelen. Was het misschien een bastaard van een Mexicaan en een kobalt barmsijs? Ook al omdat de vogel niet zo groot was.

Een en ander werd duidelijk toen de vogel na de rui het extreem zwarte kwijt was. Ik heb de vogel nog wel maar de hoop op een zwarte mutant is vervlogen!

Agaat

Een grijze gepigmenteerde vogel met donkere ogen, lichte snavel en poten. Van de agaat heb ik in 2009 enkele vogels gekweekt, waarvan ik ook één naar Apeldoorn instuurde om zo te laten zien dat er nieuwe mutaties waren.

Agaatpastel

Deze heeft naast de agaattekening ook opgebleekte vleugelpennen zoals we kennen van het grijsvleugeleffect bij kleurkanaries.

Isabelpastel

Een vogel met een heel lichte beige kleur zonder pigmentstreepjes, maar met zwarte ogen, lichte poten en snavel. In 2009 heb ik ook zo'n mutant in Apeldoorn ingezonden.

Lichte isabel

Een uiterst lichtbeige/grijze vogel met enig lichte pigmentstreepjes, zwarte ogen en lichte poten en snavel. Een Duitser noemde deze mutant "milchfarbe" met andere woorden hij vond hem gebroken wit.

Lichte isabel of milchfarbe.

Onyx pop.

ROODMUS

Onyx

Een Mexicaan met donker zwart pigment zonder enige bruine kleur, vergelijkbaar met de kanariekleur onyx. Deze mutatie is het eerste gekweekt in Italië en wordt daar "torba" genoemd. Het Italiaanse woord torba betekent grond of aarde. En dat is wel de kleur zoals die op ons overkomt.

Bont

Verskillende liefhebbers hebben mij de afgelopen jaren foto's van bonte Mexicanen toegestuurd. Er waren erbij die

Bonte Mexicaan.

wel half bont waren en dat bont was altijd symmetrisch. De bontvorming varieert van alleen wittige slagpennen tot extreem bonte zoals op de foto. Sommigen doen denken aan grijsvleugels, maar hebben meestal een wildkleurige rug. Van het vererven van die bontvorming is mij niets bekend, het lijkt willekeurig op te treden. Het is de ervaring van Rob van der Hulst en van mij dat het waarschijnlijk een kwestie van bepaald voedsel is. Na de rui was de bontvorming weer weg. Van de jonge vogels is de kleur na de rui toch anders en het leek me leerzaam om ook de jeugdkleuren van enkele van bovengenoemde mutaties te tonen.

De benamingen zoals door mij gehanteerd, zijn zoals ik ze zie. Het zijn geen bewezen kleuraanduidingen, dat komt hopelijk later. Eigenlijk zou je daarvoor ook proefparingen met kanaries kunnen of moeten uitvoeren. Sommige alleswetende liefhebbers weten te melden dat de nieuwe kleuren door middel van bastaardering met de

kleurkanarie in de Mexicaanse roodmus gebracht zijn. Tot op heden heeft nog niemand een vruchtbare bastaard van een roodmus en een kleurkanarie kunnen melden.

Uit een kleurkanarieman, bijvoorbeeld een agaats en een Mexicaanse roodmuspop, komen wel agaatskleurige bastaardpopjes die soms aangeboden worden als mutanten. Deze zijn onvruchtbaar, maar lijken in eerste oogopslag sterk op een Mexicaanse roodmus.

Zijn er onder de lezers ook liefhebbers die een bijzondere Mexicaanse roodmus hebben, dan kunnen zij mij altijd contacteren via agm_roerink@hotmail.com en foto's mailen. Ik ben zeer benieuwd!

Door dhr. A.G.M. Roerink
Foto's A.G.M. Roerink

Jongen in nest, lichte isabel en bruine.

Jonge agaats en opaals in nest.

Jonge agaats en opaals op stok.

Jonge lichte isabel op stok.

43

GRIJSKOPMUS (PASSER GRISEUS)

Over de grijskopmus zijn de geleerden het niet allemaal met elkaar eens. Over de naam *Passer griseus* wel, maar over ondersoorten en/of verwante soorten bestaat wat onduidelijkheid. Zo menen Dowsett en Forbes-Watson dat *Passer swainsonii*, *Passer gongonensis* en *Passer suahelicus*, ondersoorten zijn van de *Passer griseus*.

Anderen houden het er juist op dat dat aparte soorten zijn en dat de grijskop slechts drie ondersoorten telt;

Passer griseus griseus als nominaatvorm, ontdekt in Senegal door Vieillot in 1817. *Passer griseus ugandae*, beschreven door Reichenow in 1904. *Passer griseus laeneri*, door Niethammer in 1955. De verschillen tussen de ondersoorten zouden vooral te zien zijn in de kopkleur en in de grootte van de witte schouderplekjes.

Er is ook nog de zuidelijke grijskopmus, de *Passer diffusus*, beschreven door Smith in 1836. Deze leeft, zoals de naam al doet vermoeden, het meest zuidelijk. Deze heeft geen witte stippen in de vleugels, is iets kleiner en heeft een kortere staart en een kortere snavel.

Een theorie is dat de grijskopmus heel lang geleden door geografische verschuivingen verdeeld is in vijf populaties. Deze ontwikkelden hun eigen overlevingsstrategie en zodoende zijn er nu dus verschillende soorten en/of ondersoorten. Exemplaren van de verschillende soorten kruisen normaliter

niet met elkaar, ook niet in overlappende leefgebieden.

In elk geval is de grijskopmus een mooie, stevige vogel, die in midden Afrika van Ethiopië tot Senegal leeft. De zuidelijke grens wordt grofweg gevormd door de IJn van Gabon tot Kenia. Ze leven net zo, zoals hier de huismussen leven. Van oorsprong als bewoner van uitgestrekte savannes en niet te dichte bossen, nu ook heel veel in bewoond gebied, speciaal op land- en tuinbouwgronden.

Het is een mus en dus een echte omnivoor. Zaden vormen het grootste bestanddeel van het menu. De grijskop eet beduidend vaker fruit en zeker ook meer insecten, echt meer dan andere mussensoorten. Het voedsel wordt voornamelijk op de grond gezocht, meestal in flinke groepen. Deze groepen van gemiddeld 50 vogels, zijn niet echt trekvogels, maar trekken wel van voedselplek naar voedselplek.

In het broedseizoen vormen zich koppels. Het is niet bekend of deze koppels ook meerdere jaren samen blijven. Als nest

wordt van gras, riet en bladerreepjes een komvormig nestje gemaakt, meestal in een boom of struik, maar ook onder dakranden of in natuurlijke holtes. De pop legt per legsel meestal drie eitjes, die door beide ouders bebroed worden. Al na 12 of 13 dagen komen de jongen op dezelfde dag uit en het voeren wordt door beide oudervogels gedaan. De eerste week voeren de ouders voornamelijk insecten en klein fruit, zaden komen pas later. Als de jongen 16 dagen oud zijn vliegen ze uit.

Meer informatie, ook over andere mussen en ook over wevers en wida's, vindt u op de site van de Werkgroep voor Ploceidae (WvP): www.ploceidae.eu

Kweekverslag

Op 7 mei haalde ik een koppel bij een vogelvriend in Barneveld. De grote vogels pasten zich direct aan en aten van het uitgebreide menu. Ze hebben de keus uit tropisch zaad, diverse graszaden, eivoer, universeelvoer, buffalowormen, wasmotten en allerlei kruiden die in de volière groeien. Ze zijn vooral gek op dierlijk voedsel, dat als eerste gegeten wordt. Ik was behoorlijk verbaasd dat de mussen

WVP

al na ruim een week alle nestkasten en nestjes begonnen te inspecteren, wellicht zochten ze een slaapplek. Toen ze ook met nestmaterialen begonnen te slepen kreeg ik toch stiekem hoop. Het zal toch niet nu al? Het baltsgedrag is prachtig, de man lijkt nog het meest op een pluizige stuiterbal tijdens de balts. Hij "blaast zich op" en vliegt dan luid kwetterend naar de pop. Eerst blijft hij

onbevrukt, zoals wel te verwachten was. Twee weken later, op 16 juni lag er weer een ei in hetzelfde nest, er volgden er nog twee. Ook nu geen nestcontrole, ik wilde geen risico nemen. Op 29 juni gedroegen beide volwassen vogels zich ineens heel anders. Ze waren (ook vocaal) nog drukker dan normaal en ze vlogen af en aan met buffalowormen naar de nestkast. Dus toch?

was alleen het "scharnier" rond de snavel nog een goed herkenningspunt, dus maar snel een plastic ringetje omgedaan. Na twee weken vliegen was er geen verschil meer zichtbaar tussen de volwassen vogels en het jong.

Eind juli volgde er nog eenmaal een enkel ei dat goed werd bebroed, maar onbevrukt

een aantal keren boven haar hangen, gelijk een helikopter, dan keert hij terug naar zijn beginpunt. Pas als de pop aangeeft bereid te zijn, dit doet ze door wat horizontaler te gaan zitten, treedt de man de pop zeker een keer of zes achter elkaar. Dat deze vogels zich zo snel op hun gemak voelen verbaasde me, maar dat heeft vast ook met de huisvesting te maken. Ze zitten in een royaal begroeide voliëre van 3,5 bij 3,5 meter. Precies 15 dagen nadat ik ze gehaald had, hadden ze in een volgebouwd nestkastje een eerste ei gelegd. Er volgden er nog vier en het spannende wachten begon. Omdat ik niet wist of ze gevoelig voor verstoring zouden zijn, heb ik geen nestcontrole gedaan tot drie dagen nadat de eieren hadden moeten uitkomen. Helaas alle vijf

Vier dagen later stond ik best wel nerveus met 2,9 mm ringetjes klaar om mijn eerste mussen te ringen. Er bleek één ei uitgekomen te zijn, alleen dat ene jong leek eten voor drie gekregen te hebben. Wat was ie al groot. Wat ik direct al vreesde, de ring paste niet meer, 4 dagen oud en nu al te groot. Jammer, maar liever een niet-geringd jong, dan geen jong. In de dagen daarna werden echt honderden porties eten naar het nest gebracht. Ik hoop niet dat het jong het allemaal zelf heeft moeten opeten. Van enige agressie van de ouders was geen sprake, alle kleine tropen mochten zonder problemen in de buurt komen. Op 17 juli vloog het jong uit, bijna net zo groot als z'n ouders en al volledig in de veren. Zelfs de staart was al zo goed als volgroeid. Eigenlijk

bleek. Tot ver in augustus volgden er nog regelmatig paringen, maar er werden geen eieren meer gelegd. De gebruikte nestkast was een horizontaal parkietenblok en het werd door de vogels zelf volgepropt met takjes, gras, hooi, kokosvezel en veertjes.

Ton Koek.

KOUDIJS	Zie onze site
	KLEURKANARIE Rood pot 500 gram € 22,- 5 stuks € 105,- Franko
Telefoon 0578 695533 - Fax 0578 695413 Internet: www.koudijskleindiersport.nl E-mail: koudijskleindiersport@hotmail.com	

	EEN UITVINDING DIE U VEEL TIJD EN GELD KAN BESPAREN
	W.W.W.KAFOMATIC.NL
	ZAADZIFTER

DE PARADIJS PARKIET: EEN VERDWENEN JUWEEL

De soort die ik hier wil bespreken is een parkietensoort welke sinds 1927 niet meer is waargenomen en sinds 1994 officieel uitgestorven is verklaard door het IUCN.

Ondanks dat we deze soort nooit meer in onze volières zullen zien, wil ik toch de schoonheid van deze prachtige vogel met jullie delen.

Beschrijving

De Paradijsparkiet (*Psephotus pulcherrimus*) is een 27 cm grote parkiet en is nauw verwant aan de voor ons beter bekende hoodedparkiet (*Psephotus dissimilis*) en goudschouderparkiet (*Psephotus chrysopterygius*).

De man heeft een rood voorhoofd met een zwarte kroon en nek. De rug is bruin terwijl de buik turquoise blauw is met een groene borst. De onderbuik en dijen zijn rood. De slagpennen zijn blauw en de staartpennen groen overgaand in blauw. De snavel is grijs en de poten bruin/grijs. Verder heeft de man bruine ogen, maar het meest markante kenmerk van deze soort zijn de rode vlekken op de vleugels.

De pop is net als bij andere psephotussoorten minder uitbundig gekleurd. De nek en kroon zijn bruin. Het voorhoofd geelwit. Ook het gezicht en de borst zijn gelig. De onderbuik is lichtblauw met rode vlekken. Ook de pop heeft rode vlekken op de vleugels al zijn deze kleiner dan bij de man. Normaal werkt een foto een stuk beter dan een beschrijving. Helaas is dat lastig met uitgestorven soorten, zeker als de laatste waarneming in 1927 was. Gelukkig zijn er nog wel opgezette exemplaren aanwezig in diverse musea, waardoor het toch nog mogelijk is om een goed beeld te krijgen van deze prachtige soort. De Australische schilder Peter Schouten heeft met behulp deze musea-exemplaren een schilderij gemaakt voor het boek "A gap in Nature" (Tim Flannery & Peter Schouten, 2001) en hij heeft toestemming gegeven om een afbeelding van dit schilderij aan dit artikel toe te voegen, zodat iedereen zelf kan zien waarom deze parkiet de paradijsparkiet genoemd wordt.

Biotoop

Deze Australische parkiet kwam vooral voor in het Noordoosten van het land. Specifieker, Centraal en Zuid-Queensland en het Noorden van New South Wales. De soort kwam vooral voor in het open savannelandschap, waar tussen de eucalyptusbomen (vooral *Eucalyptus melanophloia*) de grassen groeien waarmee de paradijsparkieten zich voedden. De soort broedde in de aanwezige termietenheuvels net als eerder genoemde verwanten, de hooded en de goudschouder. Deze soorten graven een gang in de termietenheuvel met aan het uiteinde van de gang een nestkamer. Iedere psephotussoort heeft de voorkeur voor een bepaalde termietensoort en bij de paradijsparkiet

was dit de *Nasutitermes magnus*, een van Australisch grootste termietensoorten. Zover bekend gebruikten ze enkel verlaten termietennesten. Het voordeel van het broeden in termietennesten is dat er een zeer constante temperatuur heerst en in een gebied waar het weer van zeer droog naar zeer nat afwisselt, geeft dit de vogels meer tijd om voedsel te zoeken in plaats van het warm houden van de jongen. Van beide andere in termietenheuvels broedende psephotussoorten, is het bekend dat in de nesten motten voorkomen welke zich voeden met de uitwerpselen van de jongen. Op deze manier blijven de nesten schoon en wordt de overlevingskans van de jongen vergroot. Ondanks dat er geen waarnemingen zijn van motten in paradijsparkietennesten (de symbiose tussen psephotus parkieten en de motten van het geslacht *Trisyntopa* werd pas in 1922 ontdekt en toen waren paradijsparkieten al zo zeldzaam dat normale waarnemingen niet meer mogelijk waren), is het erg waarschijnlijk dat de paradijsparkiet haar eigen mottensoort had welke nu ook uitgestorven is.

De paradijsparkiet in voliëres

Ondanks dat deze parkietensoort al uitgestorven is sinds het begin van de 20e eeuw is ze toch diverse malen geïmporteerd. De eerste vogels kwamen naar Europa aan het einde van de zestiger jaren van de 19e eeuw. Ondanks dat ze zeldzaam waren in gevangenschap, was de London Zoo in staat om tussen 1866 en 1881 15 dieren te ontvangen. Helaas waren ze moeilijk in leven te houden en leefden ze zelden langer dan enkele maanden. Behalve voeding en de winterse kou was ook de onderlinge agressie een groot probleem. Daarnaast werd door de kwekers die ze wel in leven hielden, de verhalen dat paradijsparkieten in termietenheuvels broedden afgedaan als onzin. Er zijn schaarse broedresultaten bekend en dan met name door M. de Celle de Sprimont in België in 1878, Prins Ferdinand van Saxe-Coburg-Gotha in Wenen in 1880 en door Prinses Gustavus van Croÿ in België in 1888. Van Prinses Gustavus is het ook bekend dat ze een hybride paradijsparkiet x roodrug had gekweekt, net als Prins Ferdinand en Louis van der Snickt in Brussel. Maar uiteindelijk waren de kweekresultaten zo mager dat er rond 1900 geen paradijsparkieten meer in Europa te vinden waren. Desondanks gaan er nog steeds verhalen rond dat er paradijsparkieten voorkomen in Australische voliëres. Zo is het bekend dat

de voormalige directeur van de Taronga Zoo in Sidney al in de vijftiger jaren veelkleuren-, hooded- en goudschouderparkieten kruiste om vogels te krijgen die qua uiterlijk sterk op paradijsparkieten leken (inclusief rode schoudervlek). Helaas geldt dit voor alle claims van paradijsparkieten in gevangenschap. Bij controle waren dit altijd hybriden en dan met name kruisingen van hooded x veelkleuren.

Redenen van uitsterven

Het is moeilijk om één reden van uitsterven te geven van de paradijsparkiet. Vermoedelijk is het een combinatie van factoren geweest die ervoor hebben gezorgd dat deze prachtige parkiet verdwenen is. Hoewel de soort lokaal veel voorkwam was ze al zeldzaam ten tijden van de kolonisatie van Australië. De voornaamste reden was een voedseltekort door droogte. In 1902 was de droogte zo sterk dat men dacht dat de soort uitgestorven was. Dit duurde tot 1918 toen de soort herontdekt werd. Behalve droogte was er ook sprake van het grazen van de grassen door vee en de introductie van cactussen, welke ervoor zorgden dat het voedselaanbod afnam. Dit in combinatie met het vermalen van termietenheuvels voor tennisvelden, het kappen van de eucalyptusbossen en het introduceren van nieuwe roofdieren. Dit alles zorgde ervoor dat de soort nu verdwenen is.

Conclusies

Ondanks dat deze soort verdwenen is en we ze nooit meer in onze voliëres kunnen bewonderen, kan de paradijsparkiet ons toch nog helpen. Bijvoorbeeld in het voorkomen van het verdwijnen van de goudparkiet in Australië, maar ook voor de kweek van verwante soorten in onze voliëres. Want ondanks dat de kweek met de goudschouder en hooded goed gaat, hoop ik dat het inzicht in de problematiek rondom de paradijsparkiet de kweek van beide soorten nog verder kan bevorderen.

Bronnen

Flannery T. & Schouten P., A Gap in Nature, Discovering the World's extinct Animals, 2001 New York (p. 131-132)
Forshaw J.M. & Cooper W.T., Parrots of the World, 1977 Melbourne (p. 243 & 246)
Olsen P, Glimpses of Paradise, The Quest for the Beautiful Parakeet, 2007 Canberra
www.lucnredlist.org

Door: Daniel Nuijten
Illustratie: Peter Schouten ©

Wienerastrilde 8 dagen oud

43

VAN DE SPECIAALCLUB AFRIKAANSE PRACHTVINKEN (SCAP)

Hieronder volgt de beschrijving van de Wienerastrilde en een kweekverslag en foto's van de hand van Tony Jochem. Hij geeft diverse tips, die ook voor andere vogelsoorten te gebruiken zijn. Bent u geïnteresseerd in de kweek van Afrikaanse Prachtvinken, kom dan eens langs op een van onze clubdagen. Nadere informatie kunt u vinden op www.scapnl.com

Wienerastrilde (*Pytilia afra*)

Relatie en wetenswaardigheden
De Wienerastrilde behoort tot de streepjes astrilden (*Pytilia*). Deze soort is het meest verwant aan de roodmaskerastrilde (*Pytilia hypogrammica*). De Wienerastrilde deelt met deze soort de rode kop, maar heeft i.p.v. een grijze rug, een olijfachtige rug, oranje vleugeldekken en een rode snavel. Deze soort is de waardvogel voor de breedstaart paradijsweduwevogel (*Vidua Steganura obtusa*). Er worden geen ondersoorten beschreven.

Beschrijving

Man: 12 cm. Voorhoofd, kin, keel, wangen rood. Teugel grijs. Bovenkop en nek grijs met donkere schacht. Rug donker olijfgel tot donker goudgroen. Stuit en bovenstaartdekveren rood. Vleugelpennen donker met oranje zomen. Zijkant nek en bovenborst grijs. Borst donker olijfgel, vaak met een oranje gloed, buik en flanken als borst, maar met breder wordende witte streepjes richting staart. Snavel bleek rood met donkere basis, poten vleeskleurig. Pop: Als man, maar met grijze kop. Onderzijde zonder olijfgel tint. Bovendelen lichter en bleker van kleur.

Geluid

De contactroep schijnt erg te klinken als kippenkuikengepiep en is variabel in toon en luidheid. Het gezang bestaat uit drie elementen; knorrend, fluitend en kraaiend gezang.

Verspreidingsgebied

De Wienerastrilde komt voor in een aaneengesloten gebied van centraal Ethiopië en zuidelijk Zaire tot in Zimbabwe en westelijk Mozambique, waarbij de soort ook nog gevonden wordt van Angola tot in Tanzania.

Biotoop

In vergelijking met de Melba-astrilde, wordt de Wienerastrilde vaker in nattere gebieden gevonden, voornamelijk in bosranden en savannes. Deze soort leeft behoorlijk verborgen in het struikgewas.

Gedrag

Meestal wordt deze soort als eenling, paarsgewijs of in kleine familiegroepjes gevonden. Buiten de broedtijd ook wel in kleine vluchtjes. Het zijn sterke vliegers, beter dan de Melba-astrilde. Ze zonnebaden graag.

Voedsel

In het wild eet deze soort graszaden en termieten. In de voliëre kunnen ze gehouden worden met een goed fijn zaadmengsel en trosgierst, waarbij opgemerkt moet worden dat dierlijk voer een wezenlijk onderdeel uit dient te maken van hun voedselpakket.

De kweek

In de natuur worden de nesten op een hoogte van tussen de 1 en 3 meter gebouwd. Het nest wordt voornamelijk van grashalmen gebouwd, waar de pop 3

tot 4 eieren in legt. In de natuur worden dan vervolgens nog 1 of 2 eieren door de breedstaart paradijsweduwevogel er bij gelegd. Beide ouders broeden. De eieren komen na 12 tot 13 dagen uit. De jongen verlaten na ongeveer 3 weken het nest. Voor de kweek in gevangenschap; lees het hierna volgende kweekverslag.

Opfokvoer jongen

De jongen worden voornamelijk gevoerd met kleine insecten en gekiemd zaad. Elvoer en universeelvoer mogen niet ontbreken.

Geraadpleegde literatuur

Das Prachtfinkenbuch - Horst Bielfeld
Finches & Sparrows - P. Clement, A. Harris & J. Davis
Estrildid Finches of the World - Derek Goodwin
Prachtfinken Afrika - Nicolai et al.
Kweken van prachtvinken - Tony Jochem
Prachtvinken in beeld - Tony Jochem

KWEEKVERSLAG

Zo nu en dan bekruipt je het gevoel dat je wel eens wat anders wilt kweken dan de soorten die je al jaren in je bestand hebt. Zo verging het mij dus ook. Het astrildenboek werd er eens op nageslagen en de keus viel op de *Pytilia*'s en dan met name de Wienerastrilde met zijn mooie goudgeel/oranje vleugeldek. Kiezen en aanschaffen zijn echter twee heel verschillende zaken. Bij de leden van onze speciaalclub waren ze niet verkrijgbaar, of er werd niet op mijn oproep gereageerd. Ik heb zeker meer dan

Pop

Man

23

een jaar rondgekeken op internet, voordat ik bij een handelaar een aantal koppels kon aanschaffen. De handelaar was zo sportief mede te delen dat de vogels bij hem waren gekweekt en door meeuwtjes waren grootgebracht. Dit had niet mijn voorkeur, maar bij gebrek aan natuurbroed heb ik ze toch meegenomen. Ik wilde graag natuurbroedjongen en dacht slim te zijn door een paar koppels natuurbroed roodmaskerastrilden aan te schaffen om de jonge Wieners groot te brengen. Deze soort komt uit hetzelfde geslacht en is zeer nauw verwant. Kommer en kwel was het resultaat. De Wieners weigerden zelf de jongen groot te brengen en de roodmaskers gedroegen zich al net zo. Ik heb toen natuurbroedvogels uit het buitenland kunnen betrekken en ben daar het jaar erop mee aan de slag gegaan. Een al wat oudere man die ik in Denemarken had gekocht werd gepaard aan een pop die door meeuwen was grootgebracht. Het eerste nestje werd niet gevoerd. Bij het tweede nest ging het wat beter. Ik zag dat de man voerde en de pop niet. De broedkooien zijn deelbaar, dus heb ik de pop in de andere helft van de kooi geplaatst met een transparant schot er tussen zodat ze elkaar wel konden zien. Ik voorkwam hiermee dat de pop de jongen uit het nest zou verwijderen en weer opnieuw zou gaan leggen. De man voerde keurig door. Na 10 dagen werd het tussenschot verwijderd en tot mijn grote verbazing voerde de pop de jongen nu ook. Waarschijnlijk doordat ze de bedelroep van de jongen niet kon weerstaan. Dit waren dus mijn eerste jonge Wienerastrilden. Ook de andere natuurbroedparen deden het prima, zodat ik een dertigtal jongen op stok kreeg. De vogels broeden op elk gewenst tijdstip, mits ze niet in de rui zijn en stellen weinig eisen aan de nestgelegenheid. Let er echter op dat ze in elk geval een jaar oud zijn voordat ze voor de kweek worden ingezet. De jongen zijn al na 3 maanden volledig op kleur, dus aan de vogel zelf is niet te zien hoe oud hij is. Vraag daarom altijd wanneer ze geboren zijn als je deze soort aanschaft, anders verspeel je geheid de pop.

Je kunt er prima mee kweken in de volière, maar ook in broedkooien. Ze accepteren een tralienestkastje net zo makkelijk als een halfopen of een plastic kastje. Je mag het nestkastje in het groen plaatsen, maar nodig is het niet. Ik deed er wat hooi in en maakte een ruw rond gevormd nestje van kokosvezel. Verder werd wat extra kokos in de kooi gelegd waarmee de vogels het nest verder zelf afwerkten. Meestal zijn er eitjes 2 weken nadat de vogels bij elkaar zijn gezet. Geef wat extra eivoer tijdens de leg, maar stop dit na het 4e ei. Tijdens het broeden hebben de vogels, dit geldt trouwens voor alle astrilden, alleen zaad nodig. Van eivoer worden ze onrustig, met als gevolg dat ze de eitjes laten liggen en opnieuw beginnen. Het legsel bestaat altijd uit 4 eitjes. De jongen komen exact na 12 dagen uit, gerekend vanaf het 4e ei. Er moet dan direct eivoer beschikbaar zijn, verrijkt met levend voer. Mijn ervaring is inmiddels dat fruitvliegjes, mieren eitjes en muggenlarven de beste resultaten geven, maar het vergt nogal wat extra werk ofwel is moeilijk verkrijgbaar. Met pinkies moet men zeer voorzichtig zijn, omdat de ouders er vaak te veel zelf van opeten met als gevolg het in de steek laten van de jongen. Ik boek tegenwoordig goede resultaten met gevriesdroogde muggenlarven die ook voor aquariumvissen worden gebruikt. Mits droog bewaard, zijn deze onbeperkt houdbaar. 's Morgens maak ik eivoer rul en doe er dan een flinke schep muggenlarven doorheen, laat dit even intrekken en voer het aan de vogels die jongen hebben. Maak geen gemengde voorraad eivoer voor later, omdat de muggenlarven snel bederven als ze eenmaal vochtig zijn. Vanaf 10 dagen verminder ik het dierlijke voer geleidelijk totdat ze na 3 weken alleen eivoer krijgen. Hierin zitten voldoende dierlijke eiwitten om het gestel van de jongen verder te ontwikkelen. Vanaf de zevende dag wordt er ook gekookt en later geweekt tropenzaad gegeven. Let op dat er geen gebroken haver in het geweepte zaad mag zitten, dit gaat snel schimmelen. Mede onder invloed van de importstop is

in de Speciaalclub Afrikaanse Prachtvinken (ScAP) afgesproken dat het kweken met pleegouders wordt gedoogd. Uiteraard is het dan wel de bedoeling dat een aspirant-koper hiervan op de hoogte wordt gesteld. Ik ben daarom schoorvoetend van mijn principe -natuurbroed - afgeweken en heb Japanse meeuwtjes die vrij zijn van ziektekiemen zelf opgevoerd, met als resultaat dat ze jonge astrilden ook met dierlijke producten grootbrengen. Vandaar dat ik nu een gezonde lijn Wieners kan behouden. Ik probeer overigens waar mogelijk de vogels natuurbroed groot te laten brengen. Op zich gaat het kweken van Wienerastrilden vrij gemakkelijk. De kunst is echter om ze in leven te houden. In mijn eerste goede kweekjaar heb ik bijna de helft van de jongen verspeeld voordat ik de oorzaak vond. Ik heb enkele vliegkooien waarin de jonge vogels verblijven. Een paar dagen nadat ze uit het nest zijn, gaan de jongen met de moeder in een van deze vliegkooien, waarin zich meestal meer jongen bevinden. De vader blijft in de broedkooi. Als de jongen 6 weken oud zijn, gaat de moeder terug naar de broedkooi voor de tweede ronde. Na deze ronde worden de ouders uit elkaar gehaald. De jongen worden gescheiden als het geslacht zichtbaar wordt. Nu blijkt dat zolang de jongen in de rui zijn, er niets aan de hand is. Als ze op kleur zijn beginnen ze echter op elkaar te jagen. Door de stress valt de een na de ander om, zonder dat er aan de vogels iets is te zien. Dit jagen geschiedt echter nooit als je in de nabijheid bent, vandaar dat het mij toevallig een keer opviel toen ik 's morgens heel vroeg op was. Het is daarom zaak deze vogels niet bij elkaar te laten als ze volwassen zijn. Bij popjes wil het wel eens goed gaan, maar waakzaamheid is geboden.

Al met al een soort die, met enige zorg, voor onze avicultuur bewaard kan blijven. Deze prachtige vogel is het zeker waard.

Meer info vindt u op www.avitoon.nl

Tony Jochem

POSTUURLIEFHEBBERS VERENIGT U!

Moeten we de barricaden op? Nee hoor, deze oproep is van een geheel andere orde en dat zal u gaandeweg dit artikel wel duidelijk worden. In het verleden werd in *Onze Vogels* onder het kopje 'Tussen twee seizoenen' een overzicht gepresenteerd van het aantal leden en het aantal ingezonden vogels op o.a. District en NK. Dit gaf een overzicht op landelijk niveau en daarmee waren trends of andere bijzonderheden in één oogopslag duidelijk te maken. Het viel me op dat specifiek voor de postuurkanaries een dergelijk overzicht ontbreekt.

Binnen de NBvV is de Eerste Nederlandse Vereniging van Vorm- en Postuurkanaries (hierna afgekort tot SVPN) landelijk actief. De SVPN kent een eigen clubblad en daarin worden regelmatig verslagen van rayonshows en diverse rasdagen gepubliceerd. Maar een totaaloverzicht is daarmee nog niet voorhanden. De gegevens voor een dergelijk overzicht zijn echter voor een ieder beschikbaar en het is dus met name een kwestie van tijd en energie om daar een geheel van te maken en ordening in aan te brengen. Het kost wel enkele avonden om een en ander uit te pluizen, maar dan heb je ook wat. Laten we eens kijken wat zoal uit de diverse catalogi is samen te vatten.

Clubkampioenschap Apeldoorn vanaf Vogel 2000 tot Vogel 2010

Laten we beginnen bij de show in Apeldoorn waar de clubkampioenschappen van de SVPN ook zijn ondergebracht. Vanaf 2000 heb ik het aantal vogels op hoofdgroepniveau in Tabel 1 opgenomen.

Op het eerste gezicht een hele brij met getallen. Toch kunnen uit deze tabel al enkele trends worden gehaald.

- Voor het eerst in 2001 wordt de grens van 1000 postuurkanaries gepasseerd. Later in 2003 gaan we al over de 1300 vogels en vanaf 2006 is opnieuw een duidelijke sprong tot ruim boven de 1600 ingezonden vogels waar te

nemen. Het is aannemelijk dat deze sprongen direct samenhangen met aanpassingen in het prijzenschema in de desbetreffende jaren.

- Bij de frisé en getekende rassen (lizard) zijn de absolute aantallen sterk toegenomen. Zo zijn de frisé aantallen nagenoeg verdubbeld (van 123 naar 212). Bij de lizard is zelfs bijna een verdrievoudiging zichtbaar (van 51 naar 143). Als je het aantal vogels uitdrukt in een percentage van het geheel dan blijft het aantal bij de frisé wel redelijk stabiel. De lizard heeft gewoonweg in een percentage uitgedrukt een forse groei doorgemaakt.
- Ook de houdingrassen en vormrassen nemen zowel in absolute zin en als percentage fors toe. Bij de vormrassen is in absolute cijfers een verdubbeling van het aantal vogels te zien (263 naar 530). Bij nadere analyse is met name bij de vormrassen de fife fancy hiervoor verantwoordelijk. Bij de houdingrassen zijn er enkele nieuwe rassen bijgekomen en worden minder gekende rassen wat vaker en in grotere aantallen gebracht.
- Daar staat tegenover dat in absolute, maar nog duidelijker in procentuele zin, het aantal gekuifde rassen sterk terugloopt. Bij nadere analyse blijkt hier een grote teruggang in het aantal ingezonden crestes, maar ook over de gehele linie veel minder glosters. Waren

de gekuifde rassen in het jaar 2000 nog met 39% duidelijk de grootste groep. In 2010 is deze koppositie met 31,7% overgenomen door de vormrassen. Direct onderaan de tabel is het gemiddelde over de laatste 10 jaren vermeld. Maar aangezien we vanaf 2006 een soort van omslagpunt hebben gehad staat onder de tabel ook het gemiddelde over de laatste 5 jaren. Vooral de terugval van het aantal gekuifde rassen met meer dan 5% wordt dan extra duidelijk (van 32,7% naar 27,5%).

In een grafische weergave van Vogel 2000 en Vogel 2010 geeft dat het volgende beeld. Door simpelweg te turven en de ledenlijst van de SVPN te raadplegen blijkt dat er tijdens Vogel 2010 van de 1671 ingezonden postuurkanaries 1076 van SVPN-leden zijn. In totaal zijn er 118 SVPN-leden die aan Vogel 2010 hebben deelgenomen en dat is nagenoeg 25% van het totale ledenaantal.

Rayonshows

Ik noemde al in de inleiding dat de SVPN rayonshows organiseert waar de eigen leden, enkel met hun postuurkanaries, de onderlinge strijd aangaan. Nu zijn de Clubkampioenschappen in Apeldoorn een landelijk gebeuren en beslaat de totale TT meer dan een week. De rayondagen worden op 7 verschillende locaties gehouden en zijn veelal eendaagse shows. Verwacht mag worden dat gezien de relatieve korte reisafstand en de zeer korte showdag het

Tabel 1: Inzendingen postuurkanaries NK Apeldoorn

Vogel	Totaal	Frise	%	Houding	%	Vorm	%	Gekuifd	%	Getekend	%
2000	969	123	12,7	154	15,9	263	27,1	378	39,0	51	5,3
2001	1208	158	13,1	193	16,0	279	23,1	475	39,3	103	8,5
2002	1166	140	12,0	195	16,7	244	20,9	513	44,0	54	4,6
2003	1302	159	12,2	208	16,0	337	25,9	501	38,5	97	7,5
2004	1314	171	13,0	240	18,3	423	32,2	379	28,8	101	7,7
2005	1300	165	12,7	251	19,3	341	26,2	430	33,1	113	8,7
2006	1653	190	11,5	307	18,6	488	29,5	518	31,3	150	9,1
2007	1550	152	9,8	317	20,5	499	32,2	452	29,2	130	8,4
2008	1716	183	10,7	407	23,7	565	32,9	434	25,3	127	7,4
2009	1596	204	12,8	348	21,8	462	28,9	435	27,3	147	9,2
2010	1671	212	12,7	379	22,7	530	31,7	407	24,4	143	8,6
gem.	1404	169	12,1	273	19,0	403	28,3	447	32,7	111	7,7
gem. laatste 5 jaar	1637	188	11,5	352	21,4	509	31,1	449	27,5	139	8,5

aantal inzendingen best hoog zal zijn. Maar is dat ook zo? Op basis van de verslagen uit het SVPN clubblad is daarom Tabel 2 opgemaakt. Waren er op Vogel 2010 118 inzenders van de SVPN, op de rayonshows zijn 188 van de SVPN-leden als inzender actief. Maar ook het aantal ingezonden

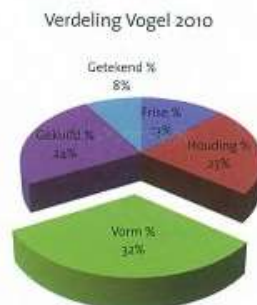
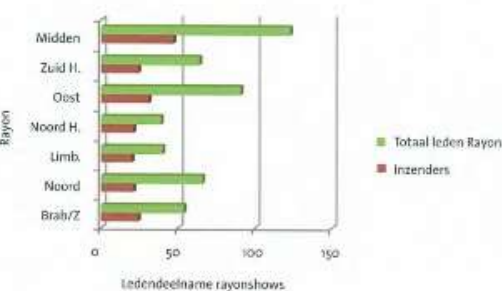
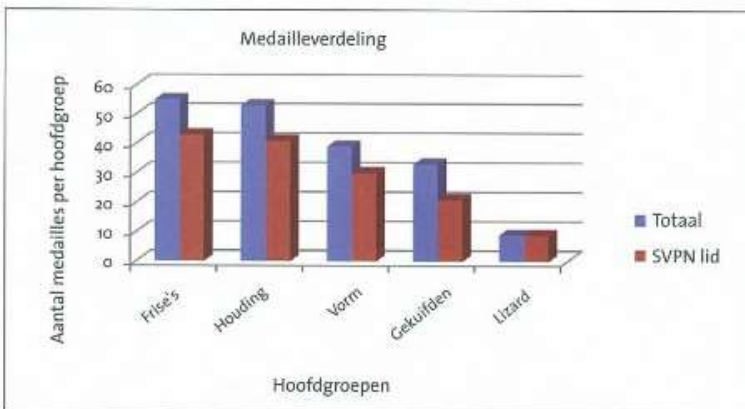
vogels met 2388 is best spectaculair te noemen, zeker als je het afzet tegen de 1076 postuurkanaries van SVPN-leden tijdens Vogel 2010. Uit de laatste kolom in tabel 2, maar zeker uit de grafische weergave hieronder, blijkt overigens wel dat er qua deelname nog voldoende groei mogelijk is.

Tabel 2: Rayonshows Najaar 2009

Week	Datum	Rayon	Vogels	Inzenders	Totaal leden Rayon	% Inz. ind.
42	17 okt.	Brab./Z	341	24	54	44,4
43	23 okt.	Noord	276	21	66	31,8
43	24 okt.	Limb.	300	20	40	50,0
45	7 nov.	Noord H.	278	21	39	53,8
49	5 dec.	Oost	339	31	91	34,1
50	12 dec.	Zuid H.	306	24	64	37,5
50	12 dec.	Midden	548	47	123	38,2
Totaal			2388	188	477	39,4

Tabel 3: Medailleverdeling Vogel 2010 postuur

Hoofdgroep	Totaal aantal medailles			Gouden medailles		
	Totaal	SVPN lid	perc.	Totaal goud	SVPN lid	perc.
Frisé	55	43	78%	23	18	78%
Houding	53	41	77%	20	17	85%
Vorm	39	30	77%	15	13	86%
Gekuijfd	33	21	63%	12	9	75%
Lizard	9	9	100%	3	3	100%
			76%			82%

Voor de kweker van postuurkanaries is er dus voldoende reden om zich bij deze grote groep van liefhebbers aan te sluiten. Maar wat is dan de meerwaarde van het aansluiten bij een speciaalclub? En kun je dat niet alleen in subjectieve vorm maar ook in objectieve vorm inzichtelijk maken? De vraag die dan dus beantwoord moet worden is:

Loont het om SVPN-lid te zijn?

En of dat het loont! In onderstaande tabel is het aantal behaalde medailles tijdens Vogel 2010 van SVPN-leden aangegeven. En wat blijkt, 3 van de 4 medailles (76%) werden tijdens Vogel 2010 door leden van de SVPN mee naar huis genomen. En het wordt nog sterker, meer dan 4 op de 5 gouden medailles (82%) is voor een SVPN-lid waarbij binnen de groep lizard zelfs een 100% score werd behaald. Over specialisme gesproken! Grafisch ziet dat er als volgt uit. Kortom; puur op basis van de gegevens zoals die voor een ieder uit catalogi op te zoeken zijn, blijkt een lidmaatschap van de SVPN een extra impuls te geven om niet alleen onder 'gelijken' over dezelfde hobby te spreken, maar ook om een belangrijke kwaliteitslag te kunnen maken. Bezoekt u daarom zeker eens één van de rayondagen die jaarlijks in het TT-overzicht zijn opgenomen. Anders begroeten wij u graag op onze stand tijdens Vogel 2011, waarbij we u graag in contact brengen met andere postuurliefhebbers.

Adri Platteeuw
Bestuurslid Technische Zaken SVPN
(Foto's H. Baghus)

Een bad geven is ook voor grasparkieten een plezierige onderneming

grasparkieten

Een geïrriteerd ooglid kan meerdere oorzaken hebben, zoals een veertje dat in het oog groeit of in dit geval veroorzaakt door de schurftmijt.

43

STANDAARD GRASPARKIETEN, HET HELE JAAR DOOR

In een artikel als deze wordt u geconfronteerd met alle wel en wee van de kweek. Bij de fijne dingen daarvan denkt u vast; "Dit zou ik ook wel mee willen maken". En dat zal dan ook best wel eens gebeuren. Bij de vervelende dingen, die u ook wel eens mee zult maken, kunt u lezen wat voor een oplossing ik daarvoor in petto heb. Er zijn echter ook zaken waarop ik met al mijn ervaring ook geen antwoord op weet.

Uit het nest

Vandaag beginnen we weer met iets vervelends. Stap ik mijn schuur binnen met 25 kg zand die ik een plaatsje geef, zie ik vanuit mijn ooghoek een bijna dood jong van drie weken met een bebloede kop plat op de grond van de broedkooi liggen. Ik zei het al, bijna dood, al aardig koud en een geheel rode natte bebloede kop. Hij ademde nog wel, maar dat was dan ook alles. Aan mij de niet prettige taak om hem uit zijn lijden te verlossen. Daar heb ik toch zo'n hekel aan, ondanks dat ik vroeger poelier geweest ben! Tijden veranderen en nu wil ik het liefst alles in leven houden. Dat was me met een intensive care afdeling nog niet gelukt, zo erg was het diertje togetakeld. Het uit zijn lijden verlossen is in dit geval alleen maar humaan. Bij de beide ouders zit rond hun snavel ook allemaal bloed. Ik vang ze uit en zet ze apart. De andere vier jongen in het blok zijn gewoon onbeschadigd, maar degene die te vroeg het blok uitging heeft het moeten ontgelden. Ik besluit de pop die ik als hoofdader beschouw apart te houden, de man zet ik na zijn kop schoon te hebben gemaakt terug bij de jongen. Dit ging gelukkig zonder problemen en hij voert de jongen goed.

Vakantie

Over twee dagen gaan wij een weekje op vakantie en ik ben blij dat een ervaren kweker uit de buurt mijn vogels verzorgd. Vandaag komt hij op stage, zoals hij het

zelf noemt. Gezellig bijpraten, de vogels laten zien en de sleutel overhandigen. Zelfs voor een weekje vind ik het moeilijk om mijn vogels te verlaten, maar ik weet dat ze in goede handen zijn. Zijn we eenmaal onderweg dan kan ik pas echt ten volle van mijn vakantie genieten.

Overdaad schaadt!

Bij een ervaren koppel was het eerste jong van de tweede ronde uitgekomen en dat lag de volgende dag aangeknaagd op de kooibodem. Ik dacht: "Nou ja, jammer dan". Hij zal wel per ongeluk uit het blok verdwenen zijn, aan de bevedering van de pop blijven plakken of zo iets. Niet erg, want er liggen nog zes bevruchte eieren te wachten. De volgende dag kijk ik in het blok en zie het tweede jong plat in het blok liggen. Er liggen nog vijf eitjes in en ik leg er een kunststijl bij. Dat is wat groter en dan wordt het volgende jong niet meer plat gedrukt. Een paar dagen later liggen de andere eieren met jongen half uit het ei op de kooibodem. Er zit wat vuil en bloed rond de snavel van de pop. Zowel de man als de pop zijn in prima conditie. Dit betekent het einde van hun tweede ronde. De eerste ronde leverde vier jongen op, aan de tweede ronde hield ik niets van over. Als ik hier zo over nadenk, dan vermoed ik dat de pop teveel conditie had en dat dit aan de basis stond van het blok leegmaken om al vroeg aan weer een nest te beginnen. De schuld hiervan zoek ik bij mijzelf. Tijdens de dagelijkse verzorging

gaf ik dit broedende koppel ook steeds wat eivoer en ik denk dat dit teveel van het goede is geworden.

De langste dag

Jonge vogels die voor 21 juni, de langste dag, geboren zijn komen voor het einde van het jaar door de ruif. Ook de slaggennen, althans die stelling geldt voor postduiven. Ik vermoed echter dat dit ook bij grasparkieten zo zal zijn. Het is nu 21 juni en ik heb nog twee koppels die aan hun tweede ronde bezig zijn. Nog drie maanden en ik kan alweer aan het nieuwe kweekseizoen beginnen. In de tussentijd zal ik alle kooien helemaal schoon maken en wat reparaties verrichten.

Inteelt

Ik heb een vitale hemelsblauwe man van vier jaar welke ik twee jaar geleden heb aangeschaft. Vorig jaar had ik hier vijf jongen uit gekweekt, waarvan slechts één jong goed genoeg was om te mogen blijven, dit was een pop. De rest van de jongen was zo slecht dat ik ze gelijk heb weggedaan. Dit jaar heb ik uit deze aankoopman al 19 jongen gekweekt bij andere poppen. Bij deze 19 jongen zitten vier hele goede poppen, de rest van de jongen varieerde van matig tot slecht. Dit zijn gewone uitkomsten bij kruising. De reden dat ik deze man had aangeschaft was zijn vitaliteit en compleetheid, dus ook geen bevederingproblemen. Ik wil graag dat mijn vogels lang blijven leven en lang vruchtbaar blijven. Echter de huidige standaard grasparkieten worden vaak niet meer zo oud als vroeger. Nu heb ik het idee dat deze man het lang goed blijft doen. Daarom overweeg ik om als een proefparing hem met zijn dochter te zetten. Deze dochter is ook opvallend

(deel 11)

Bij deze overgoten cinnamon grijze pop zien we dat enkele veertjes zijn teruggemuteerd tijdens de rui. Enkele veertjes zijn donker van kleur geworden.

vitaal en heeft als verbetering grotere keelstippen en een dieper masker dan de vader. Deze directe vorm van inteelt wordt bij zoogdieren, zoals konijnen en ook bij duiven wel toegepast. Zelf heb ik dit in mijn ruim 45 jarige kweekpraktijk tweemaal geprobeerd en ik was over het resultaat hiervan niet tevreden. De jongen uit deze vorm van directe inteelt waren wel mooi, maar zij (het waren poppen) kregen zelf misvormde eieren. Toch overweeg ik om dit nu weer eens te proberen in de hoop (tijdele?) die vitaliteit van de ouders vast te leggen. Het is nu begin juli en krijg ik jongen van dit stel, dan heb ik daar voorlopig niets aan. Niet voor de tentoonstellingen van dit seizoen en voorlopig ook niet voor de kweek. Toch ga ik het proberen, wie weet wat het mij oplevert.

Scaly Face

In kooi drie zit een koppel met jongen die tegen het uitvliegen aan staan. Bij de vader zie ik dat een oog wat dik is, maar niet nat. De pop mankeert niets en de jongen mankeren ook niets. Ik besluit de man apart te zetten en de pop verder de jongen alleen groot te laten brengen. Bij de huidige lang beverderde grasparkieten gebeurt het soms dat een veertje in het oog steekt. Ik pak een loep, maar kan niets verkeerd zien. Voor de zekerheid knip ik de bevedering rond het oog weg en doe er wat oogzalf op. Deze oogzalf had ik gewoon in de dierenwinkel gehaald en bevat als werkzame stof vitamine A. Tijdens deze behandeling vallen mij ineens de toch wel erg grove schubben aan de poten op. Het verbaast mij dat mij dit niet eerder opgevallen was. Nu ga ik toch denken aan scaly face. Dit is een vorm van schurft die veroorzaakt wordt door de schurftmijt. Ik heb een kleine tube P-zalf uit de dierenwinkel meegenomen en daarmee heb ik de

Het hoeven niet altijd super vogels te zijn om voor de kweek gebruikt te worden mits de afstamming maar prima is.

poten ingesmeerd nadat ik de poten eerst had schoongemaakt met sodawater. Dit insmeren moet dagelijks gebeuren en had al binnen een paar dagen goed effect. Hierna gingen we dat weekje op vakantie en toen we terug kwamen waren de poten er weer net zo slecht aan toe. Dus weer insmeren en hierna op internet uitzoeken wat de beste remedie is. Het blijkt dat nekdruppels met ivomec verdund met propyleenglycol de beste behandeling ter voorkoming van schurftmijt moet zijn. Ook is het van groot belang dat de zitstokken goed schoongemaakt worden. Dat schoonmaken doe ik met het welbekende schuursponsje. Ik realiseer me tijdens het schoonmaken dat ik dit wel vaker had mogen doen. Daar moet ik toch maar een gewoonte van maken. Hierna ga ik al mijn vogels met die nekdruppels behandelen. Er geldt echter een waarschuwing, bij grote overdosering van die nekdruppels krijg je neurologische verschijnselen (zenuwziekten). Bij de dierenwinkel had ik al snel een flesje Parasita voor duiven en kooivogels gevonden. Op een zaterdag ben ik al mijn 86 vogels gaan behandelen. Op het flesje stond voor duiven 5 druppels aangegeven, kleine vogels 1 druppel in de nek, grotere vogels zoals parkieten 1 druppel in de nek en 1 druppel op de stuit. In de nek lukte vrij eenvoudig door de veren open te blazen en met de vingers open te houden, op de stuit was moeilijker gezien het vele dons wat mijn vogels hebben. De veren naar opzij schuiven bleek toch enig resultaat op te leveren, zodat ik een druppel op de blote huid kon deponeren, want dat laatste is de bedoeling.

Controle

Al je vogels in de hand nemen is tevens een goede manier van controle op andere problemen. Zo ontdekte ik twee poppen

die een knobbel tegen het dijbeen hadden, zo groot als een knikker. Ik vermoed dat het lumps zijn. Daar ben ik niet blij mee. Ook blijken er vier vogels te zijn die de verlengde staartveren niet meer terug krijgen. Vogels met deze ernstige onvolkomenheden worden door mij uitgeselecteerd.

Baden

In deze zomer zijn er gelukkig ook veel plezierige zaken. De warmte is nu wat hoog, er wordt veel geruid en af een toe een bad bevordert de conditie van mijn vogels. Hoewel parkieten niet zulke enthousiaste badgasten zijn als kanaries en kleine tropen, kunnen ze het bij deze warmte toch niet laten om even te gaan pootjebaden. Zelf vind ik het altijd een leuk gezicht om de parkieten baldadig met water en met elkaar te zien omgaan, dus blijf ik op mijn gemak een tijdje toekijken.

Terugmuteren

Bij een overgoten cinnamongrijze pop, dit is een kleurslag waarbij de eumelanine voor ongeveer negentig procent gereduceerd is, zie ik dat in de nek enkele veertjes de normale tekening terug krijgen tijdens de volwassen rui. Dit terugmuteren is een zeldzaam verschijnsel en hoewel niet spectaculair, zal ik er toch een foto bijplaatsen. Het valt mij dikwijls op dat de er uit mijn mindere vogels die ik verkocht heb vaak heel goede jongen komen. Dit toont aan dat het niet altijd supervogels hoeven te zijn om voor de kweek te gebruiken, mits de afstamming maar prima is. Daarom kweek ook ik toch vrij vaak met de wat minder goede vogels in de hoop dat er een prima jong uit rolt. Soms lukt dat goed en soms ook niet.

Tekst en foto's: Jan Bouwmeester
Wordt vervolgd!

Vragen staat vrij

In deze rubriek beantwoorden we vragen van liefhebbers.

STANDAARDEISEN

KLEURKANARIES 2009

Nederlandse Bond van
Vogelliefhebbers

Standaardeisen

Regelmatig wordt er gesproken over standaardeisen. Wat wordt daarmee bedoeld? Er zijn meerdere standaardeisen, o.a. voor kleurkanaries en voor postuurkanaries. In de standaardeisen voor kleurkanaries staat een omschrijving hoe we een bepaalde kleurslag willen zien. Alle kleurslagen die in het vraagprogramma voor tentoonstellingen staan, zijn hierin opgenomen. De liefhebber van een bepaalde kleurslag kan hier zien in welke richting hij of zij moet kweken om tot goede resultaten te kunnen komen. Tevens dienen de diverse standaardeisen als richtlijn voor de keurmeesters, zodat zij landelijk gezien tot een eensluidende beoordeling van een vogel kunnen komen. Naast de omschrijving van de gevraagde kleurslagen worden er onder de noemer overige rubrieken de onderste vier rubrieken, zoals we die op de keurlijst tegenkomen, behandeld. Te weten: bevedering, grootte/vorm, houding en algemene indruk (conditie). Per rubriek wordt er een duidelijke omschrijving gegeven welke aspecten in die rubriek van belang zijn. Zo wordt bv. aangegeven wat het maximum aantal punten is, dat per rubriek gegeven mag worden (respectievelijk 14, 14, 9 en 4 punten). Tevens wordt er het aantal aftrekpunten bij een bepaalde tekortkoming vermeld. Twee voorbeelden; constateren van een gebroken, onvolgroeide of ontbrekende pen, 2 punten worden afgetrokken van het maximum van 14 punten. Bij houding komt een vogel die op de bodem blijft zitten niet verder dan 7 punten, wat overigens ook het voorgeschreven minimum aantal punten voor deze rubriek is. De keurmeester dient zich strikt te houden aan zowel alle voorgeschreven aftrekpunten, als ook

aan het maximum en minimum toe te kennen punten. Bij het samenstellen van de standaardeisen van onze Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is als uitgangspunt onder andere uitgegaan van de standaardeisen van de wereldbond de C.O.M. Tevens is er veel overleg gepleegd met andere bonden, zowel nationaal als internationaal. De laatste standaardeisen voor de kleurkanaries is van september 2009. Een ieder kan beschikken over de standaardeisen, welke te verkrijgen zijn via de NBvV-website. Ook veel verengingen zijn in het bezit van een exemplaar, zodat ieder lid hier inzage in kan hebben. Dus: Wil je serieus met een kleurslag bezig zijn. Raadpleeg de standaardeisen.

Kweken en lichturen

Hoeveel uren licht heeft een kanarie nodig om broedrijp te worden? Veelal streef ik er naar om rond de jaarwisseling met de kweek te beginnen, dat wil zeggen dat de vogels dan de broedkooien ingaan. Ze beschikken dan over 15 lichturen. Een aantal weken voor het tijdstip van aanvang verhoog ik de lichttijd met een 1/2 uur per week. Dit geldt voor zowel de mannen als de poppen. Mannen zijn broedrijp als ze duidelijk hun geslacht tonen en onderling gaan 'vechten'. Poppen zijn er klaar voor als ze met nestmateriaal gaan slepen, we spreken dan van nestdrang, en een rond onderlichaam gaan tonen. Ook de bevedering rond de aars en het

onderlichaam is dan verdwenen.

Er zijn liefhebbers die het aantal lichturen in een keer verhogen van bv. 9 uur naar 15 uur. Zelf geef ik de voorkeur aan een geleidelijke verhoging, omdat deze manier van werken dichter bij de natuur staat. Ofschoon de kanaries vrijwel uitsluitend broedrijp worden, al naar gelang het aantal lichturen waarover ze beschikken, laat ik de temperatuur niet onder de 10 graden Celsius komen. Door de verlichting wekelijks in de ochtenduren steeds een 1/2 uur eerder in te schakelen, kan de uitschakeling in de avonduren middels de schemerverlichting ongewijzigd blijven.

Kort gezegd: één man paren aan meerdere poppen. Soms ben je als kweker van mening dat je een fantastische kweekman bezit, omdat je het voorgaande broedseizoen uit deze vogel prima nakomelingen hebt verkregen. Hoewel deze jongen de goede eigenschappen ook van de moeder kunnen hebben, is het maximaal benutten van de man het uitproberen waard. Zelf pas ik regelmatig wisselbroed toe. Twee of drie poppen worden in de broedkooi geplaatst. De pop die het eerst begint met nestbouw krijgt de "superman" als eerste in de kooi. Nadat de pop 2 eieren heeft gelegd, wordt de man bij een andere pop geplaatst en vervolgens bij een derde pop. Als twee poppen gelijktijdig gaan nestelen, dan wordt de voor beiden bestemde man 's

Uitkomen van de eieren van een nest zwarte kanaries.

43

morgens en 's avonds verwisseld. De man blijft gedurende de broedperiode bij de pop waarbij hij als laatste is geplaatst. De overige poppen moeten hun jongen alleen groot brengen. In de tweede ronde wordt dezelfde werkwijze toegepast. Wisselbroed geeft, mits op de juiste wijze toegepast, geen problemen voor wat betreft onbevuchte eieren, slecht uitkomen van eieren of het slecht voeren van de nakomelingen.

Wat verstaan we onder stamopbouw?

Stamopbouw is het kweken volgens van te voren bepaalde lijnen, waarbij wordt uitgegaan van een ouderpaar met uitstekende (waarneembare en/of verborgen) eigenschappen. De man en de pop zijn onverwant. Het doel is te komen tot een stam vogels waarin de goede eigenschappen van het ouderpaar tot uiting komen en worden versterkt. Bij stamopbouw worden geen vogels van buitenaf gebruikt, dus de gekozen

man en pop zijn voor de volle 100% de stamhouders.

We gaan als volgt te werk:

Eerste jaar: man x pop
Tweede jaar: In de vaderlijn (of patroklielijlijn), vader x dochter
In de moederlijn (of matroklielijlijn), zoon x moeder
Derde jaar: In de vaderlijn, vader x kleindochter

In de moederlijn, kleinzoon x moeder
Vervolgens kunnen de vogels uit de vaderlijn worden gepaard aan vogels uit de moederlijn. Natuurlijk geldt ook bij de bovenstaande kruisingen, dat met aspecten als kleur, grootte, vitaliteit (inteelverschijnselen), bevedering en intensiviteit terdege rekening moet worden gehouden!

Door: Piet Wassenaar – Barneveld.
Keurmeester van kleur- en postuurkanaries.

Een schakelklok waarmee op een eenvoudige manier het kunstlicht is te regelen.

43

5kg
HEMAVA
EIVOER
JH BIRD PRODUCTS - HOLLAND
nu voor €9,25

Alles voor uw vogels

VOOR AL UW VOGELBENODIGDHEDEN,
VOOR ALLE VOGELSOORTEN

JH
Fronten en Kooien
Voeders

Stellingen voor TT-Kooien in 5 minuten opgebouwd

- niet sleutelen of schroeven
- onbeperkt uit te breiden
- vraagt weinig opslagruimte
- uit te breiden met lampsteunen

Fa. HEESAKKERS

Kampweg 9a, 5469 EX Keldonk (T) 0413 211784 (E) info@firmaheesakkers.nl www.firmaheesakkers.nl

Verzamelband Onze Vogels

Maak ieder jaar een prachtig boekwerk van uw maandbladen met deze originele verzamelband.

€ 12,00 per stuk

€ 16,50 voor 2 exemplaren

(Bedragen zijn inclusief de verzendkosten)

Postbank 1148324 t.n.v. Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers te Bergen op Zoom

Mail ons via:
jeugdpagina@
nbvv.nl

Vogelmop

Hallo,

Ik ben Kim Lazeroms en mijn papa en mijn zus kweken vogeltjes. Ik heb ze laatst heel erg laten lachen door deze mop, dus papa dacht dat het wel leuk zou zijn als deze op de jeugdpagina komt. Dus bij deze:

Het is geel, zit in een boom en is levensgevaarlijk. Wat is dat?
Een Pitbullkanarie

Cheyenne kampioen,

Mijn naam is Cheyenne Zuur ik ben 13 jaar woon in Stadskanaal en ik ga naar de 2e klas van het voortgezet onderwijs.

In 2005 ben ik lid geworden van vogelvereniging "De Siervogel" in Nieuw-Buinen een gezellige vereniging waar de jeugd wel meeteld. In 2005 ging ik samen met mijn vader naar het huis van de voorzitter, dhr Henk Veldhuis uit Stadskanaal en kreeg mijn eigen kweeknummer (PAV) en toen begon het!!!

2 oktober jl ben ik voor de 3e achtereenvolgende keer Drents jeugdkampioen geworden met een "groene schimmel" gloster consort. Om 12 uur ging ik samen met mijn vader richting Beilen om te proberen voor de 3e keer Drents kampioen te worden. Om half 2 werd de tentoonstelling geopend door dhr. Harm Kreeft van het district Drenthe die ons allen heel veel succes en een fijne middag wenste. We waren met 14 jongens en meisjes en een totaal van 79 vogels. Tijdens de show hield Rene Kleine een hele mooie lezing en hij liet een video zien.

We mochten de vogels steeds per 2 naar de keurmeester brengen en om half 5 zou de prijs uitreiking zijn en jawel hoor net als de afgelopen 2 jaren werd ik door keurmeester dhr Harrie v/d Kolk uit Erica als algemeen jeugdkampioen gehuldigd en tevens werd ik stelling kampioen met 2 consort cynamons van 91 pnt. Ik was heel blij met al die prijzen, maar vond het wel jammer dat ik na 3 x achterelkaar de wisselbeker te hebben gewonnen hem niet mag houden!!!! maar het was zeker weer een super gezellige en leerzame middag, net als alle voorgaande jaren. Keurmeesters en bestuur van Drenthe bedankt namens alle jeugdleden.

Vanaf 2005 heb ik alle jaren nog het jeugdkampioenschap gewonnen bij m,n eigen club "de Siervogel" uit Nieuw-Buinen en ook dit jaar zal ik weer proberen de beste te zijn van de club (9-11 December). Vanaf 2005 heb ik vele tentoonstellingen en kampioenschappen gewonnen met als hoogte punt (goud) Nederlands Kampioen te Apeldoorn en Brons en vorig jaar won ik de zilveren en bronzen plak met mijn glosters in Apeldoorn. Misschien nog wel mooier was m,n overwinning vorig jaar tijdens de twentse glosterdagen in Haaksbergen en won ik de jeugdklasse met een blauwe consort man. Ik was die dag zo zenuwachtig m,n pa werd er gek van!!!! nog een half uurtje zei m,n vader dan weet je het en het duurde voor mij wel heel lang dat half uurtje en ja hoor daar kwamen de mensen v/d organisatie en de keurmeesters naar voren, het was half 3 en mijn gloster consort stond naast de beste consort en corona v/d show bij de ouderen, ik moest naar voren komen als jeugdkampioen v/d show en daar stond ik dan naast alle grote

namen uit de gloster-wereld zoals Rene Alsema, Arie v/d Klift, Ruud Stubenitsky en Johan Lichtendonk en ze feliciteerden mij allemaal, ik voelde mij echt de kampioen!!!!

Nadat we alle vogels weer in de tassen hadden gedaan gingen m,n vader en ik huiswaarts en we hadden de hele auto onder de rozetten, de best uut twente, stond op de rozetten en de muziek in de auto volaan, we are the champions ha ha, Wat wel vervelend is als jeugdlid :dat de ouderen (meestal) zeggen zal pa wel gedaan hebben, terwijl dat bij ons absoluut niet het geval is, als mijn vader niet thuis is dan verzorg ik de vogels en alleen als ze geringd moeten worden dan helpt mijn moeder mij. Zou het afgunst zijn als ouderen zoiets zeggen????

Het allermooiste blijft vind ik als mijn vader en ik samen in de prijzen zitten en samen op de foto mogen. Vorig jaar tijdens de district tt werd mijn vader kampioen stelling met met 2 corona,s van 2 x 92 pnt en ik pakte goud met mijn consort van 93 pnt en tevens zilver (92) en brons (91), beide kampioen maar weer 1 puntje beter als pa, ha ha. 2 oktober was ik ook super blij want ik werd gevraagd door het drechts bestuur of ik op 13 januari tijdens de opening van

vogel 2011(nk) te Apeldoorn in een stand zou willen staan, een speciale stand voor de jeugd waar jullie met al jullie vragen over de vogelsport bij ons terecht kunnen, want de jeugd heeft de toekomst!!!! Naast de vogelsport doe ik ook nog aan judo. Ik train vier maal per week. Ik train bij KoWaRo in Stadskanaal en bij Zempo in Oude Pekela. Het mooiste van judo is dat je respect voor elkaar moet hebben. Willen jullie nog meer zien van mijn vogels kijk dan even op www.zuurpostuur.nl

Iedereen een goed tt seizoen gewenst,

Groetjes Cheyenne.

Herkomst.

Deze maand siert een prachtig mannetje van de Kapoetsensijns onze kalender. Een vogel die zijn oorsprong vindt in Noord-Venezuela, Noordoost-Colombia en Guyana, daar komen ze voor op de open savanneachtige gebieden, op een hoogte van 750-1300 meter bij een temperatuur van $\pm 24^{\circ}\text{C}$. Het zijn daar bewoners van de dichte altijd groene bossen, droog bos- en grasland waarbij ze soms ook aan de randen voorkomen. Ze zijn zeer gevoelig voor vocht en kou. In hun natuurlijke biotoop worden ze met uitsterven bedreigd.

Beschermd.

Dat houdt in dat zij tot de beschermde vogels behoren, maar omdat zij al vele jaren gefokt zijn, worden er vrijwel geen wilde exemplaren meer verhandeld. Daardoor staat hij nu te boek bij CITES, bijlage X vogels. Lees hierover in OV 5 mei 2010.

Stamvader.

Deze sijns is onder andere de "stamvader" van onze roodgekleurde kanaries en dankzij kruisingen tussen wilde mannetjes kapoetsensijns met gefokte kanaries is men er uiteindelijk in geslaagd de rode kanaries te fokken.

Het popje.

Het verschil tussen het mannetje en popje is duidelijk te zien, haar kop, kin, keel, nek en hals zijn gehamerd helder blauwgrijs, de keel en wangen zijn iets lichter grijs. De rode borstvlak die aan de bovenkant een zo strak mogelijke afscheiding laat zien, vloeit naar beneden uit in 2 vlekken tot maximaal de buiklijn, waar deze overgaat in een witte buik. De flanken en het rugdek zijn grijs, de schouders zwartgrijs met een rode waas. De stuit oranje-rood en de vleugelpennen zijn donker olijfgroen met een asgrijze waas. De grote vleugelpennen zijn donker grijs met oranje-rode vleugelspiegels. Op het uiteinde van de armpennen een witgrijze omzoming, iets minder intens dan bij de man. De snavel, poten en ogen zijn gelijk aan die van het mannetje.

Het fokken.

De fok in voliëres gaat goed, maar aangeraden wordt om de vogels paarsgewijs te huisvesten. Meerdere paren bij elkaar, of één mannetje met meerdere popjes lukt niet zo goed. Meerdere mannen bij elkaar geven constant vechtpartijen met soms aangepikte vogels wat dikwijls de dood tot gevolg heeft. Daarom houden we een paartje per voliëre. Om te fokken volstaan de kanariestkastjes, maar ook de kanariepotjes zijn geschikt. Als we het nestje open in de voliëre hangen, moeten we er wel op letten dat de vogels niet gestoord kunnen worden door de andere voliërebewoners en ongunstige weersomstandigheden. De fok in broedkooien wordt echter meer toegepast dan in voliëres, voordelen daarvan zijn dat we betere controle kunnen houden over wat tijdens de fok gebeurt. Als we de zijnen in de voliëre fokken, zullen ze te allen tijde schuwer blijven, wat betekend dat bij de minste of geringste ongewone handeling, zoals naar het nest komen of controleren, dit niet altijd door de vogels wordt aanvaardt, met als gevolg het in de steek laten van het nest. In de broedkooi zijn de vogels betrouwbaarder en aanvaardt ze nestcontrole e.d. beter.

foto: Pieter van den Hooven

De vogels houden we in de winterperiode samen. Doch rond februari gaan we ze paarsgewijs plaatsen, doen we dat niet dan bestaat de kans dat de vogels zelf soms ongewenste paartjes gaan vormen. Als we dan een maand later deze paren uit elkaar gaat halen om nieuwe paren te vormen, zullen de popjes de vreemde mannetjes niet meer aanvaarden. Constante vechtpartijen zijn het gevolg en van fokken komt dan niets meer terecht. Aangezien de vogels zeker vorstvrij en liefst bij een omgevingstemperatuur van 10°C kunnen overwinteren, zal er dus geen probleem zijn als we de vogels begin februari gelegenheid tot nestelen geven. Het aantal lichturen moet dan wel 13 à 14 uren bedragen. Bij minder zijn ze nooit in echte conditie en zijn de nachten ook te lang als er eenmaal jongen zijn.

De aanbevolen afmetingen van broedkooi

zijn 80 x 40 x 40 cm. In deze kooi bevestigen wij een nestkastje met daarin een open kanarieschaaltje, eventueel hangen we dit nestkastje aan de buitenzijde van de kooi. Hang echter de nestkastjes hoog op en plaatst de zitstokjes niet te laag, aangezien kapoetsensijns niet graag bij de bodem komen. Hebben wij de paartjes in de kooien geplaatst, dan zullen we na verloop van tijd zien dat de popjes met nestmateriaal beginnen te vliegen. Op één dag kan ze haar nestje afwerken. Let er wel op dat de pop voldoende nestmateriaal heeft, is er te weinig dan trekt ze haar nest weer uit elkaar. Nadat het nestje klaar is, zullen er spoedig 4 eitjes gelegd worden. Nadat het voorlaatste ei gelegd is, zal het popje gaan broeden en na 12-13 dagen zullen de eitjes uitkomen. De jongen groeien vrij snel en op een leeftijd van ongeveer 6 dagen moeten zij met 2,5 mm ringen tegen de avond geringd worden zodat de ouders dit niet meer gemakkelijk kunnen opmerken. Op een leeftijd van 14 dagen zitten al volledig in de veren en een kleine week later verlaten ze het nest. De pop zal spoedig een nieuw nest gaan maken en de man zal de jongen verder blijven voeren. Komen er eieren en zitten de jongen nog bij de ouders, leg dan de eitjes zolang onder een pleegmoeder en geef het popje wat andere eitjes. Als de jongen 4-5 weken oud zijn mogen ze van de ouders worden gescheiden, nu geven wij ook het popje haar eigen eitjes terug.

De voeding.

Als basisvoeding geven we een kanariemengeling aangevuld met een weinig millet en wat wildzangzaden. Sommige kapoetsensijns nemen ook eivoer, dit naar gelang hun afstamming. Vogels die grootgebracht zijn met eivoer, eten net zo goed eivoer als kanaries en dan maken we veel kans om de fok te doen slagen. Zijn ze echter kieskeurig in hun voeding en merk je dit snel als de zaagmengeling gesorteerd opgenomen wordt, dan zullen deze vogels meer met gezondheidsproblemen te kampen hebben en moeilijker hun kroost voorbeeldig grootbrengen. In tijd van nood kan dan een kanariepopje uitkomst brengen, ook zij brengt vaak de jonge kapoetsensijns groot. Trosgerst en een weinig groenvoer wordt altijd graag gegeten. De vogels zijn al rood van zichzelf, maar wilt u ze toch roodvoer geven, dan moet dit al in het nest gegeven worden. Vanzelfsprekend geven we ze een paar keer per dag vers drinkwater en badwater is ook altijd welkom!

Door Ger Essenberg